

Video maakt de dokter beter

LC 3/1/2014

NICO HYLKEMA

LEEUWARDEN - Korte video's met instructies van ervaren specialisten leren aankomend chirurgen sneller om de kwaliteit van hun medische ingrepen te verbeteren.

Dat voordeel doet zich vooral voor bij laparoscopie, beter bekend als de knoopsgatoperatie. Dit zijn operaties waarbij de chirurg via een paar kleine sneetjes een buikoperatie uitvoert. Het project is het resultaat van de samenwerking tussen darmchirurg Marc van Det van MCL en het Leeuwarder Innovatiecentrum LIMIS.

Van Det promoveerde een jaar geleden op zijn onderzoek naar een nieuwe manier van trainen van aankomende chirurgen. Hij kwam met een systeem waarin de belangrijke momenten in knoopsgatoperaties in korte instructievideo's zijn vastgelegd. Deze filmfragmenten kunnen de chirurgen in opleiding op de operatiekamer nogmaals bestuderen en daarna de kennis direct toepassen.

In de huidige situatie is het nog zo dat chirurgen in opleiding in een soort meester-gezelproces de feitelijke operatie leren. De leerling-chirurg kijkt toe hoe de meester-chirurg zijn werk verricht. Na een aantal keer toekijken, mag de chirurg in opleiding stukje bij beetje zelf operaties voor zijn rekening nemen onder toezicht van de ervaren chirurg. Tot hij het hele proces beheerst.

Met de video-instructies van LIMIS en Van Det staat er naast de chirurg-in-opleiding nog steeds een ervaren supervisor. In de operatiekamer kan de leerling-chirurg dankzij de stap-voor-stap instructievideo's nu echter eerst alvast kijken hoe een bepaald onderdeel moet worden uitgevoerd. Daardoor kan hij veel sneller zelf de operatie uitvoeren. Overigens kunnen ook ervaren chirurgen

Chirurgen kunnen nu voordat ze een knoopsgatoperatie uitvoeren, een instructievideo bekijken.

Het leerproces van de chirurgen in opleiding gaat met Van Dets video instructies veel sneller. De inhoud van de instructievideo's is wetenschappelijk onderbouwd en in overeenstemming met geldende richtlijnen waardoor kwaliteit en veiligheid van de aangeleerde operatie uniform worden aangeleerd. Niets staat invoering in de weg, zou je zeggen. De treurige weg van proefschriften is na de promotie helaas vaak richting de lade, om hier vervolgens amper meer uit te geraken. Dat had ook met Van Dets promotieonderzoek kunnen gebeuren.

Het leerproces van de chirurgen gaat met de instructies op video veel sneller

knoopsgatoperaties. Onder leiding

Het is zo'n succes gebleken, dat zeker de eerste jaren chirurgen uit heel Nederland toestroomden. Otto van Dijk, programmamanager LIMIS voor Innovaties op de Operatiekamer geeft aan dat veel darmchirurgen in Nederland op het gebied van de knoopsgatoperaties in Leeuwarden zijn opgeleid.

Van Det heeft zich voor zijn promotieonderzoek vooral gericht op de laparoscopische galblaasoperatie. Nu zijn hiervoor twee programma's ontwikkeld. Eind dit jaar moeten de instructiefilmpjes klaar zijn voor gebruik. Daarna kunnen die fragmen-

Straks 15 films

Medio dit jaar verwacht Otto van Dijk dat er vijftien operaties in de video databank zullen zitten. Van Dijk is programmamanager LIMIS voor Innovaties op de Operatiekamer. Het belang staat volgens Van Dijk en darmchirurg Marc van Det van MCL buiten kijf. De knoopsgatoperaties worden steeds complexer, het arsenaal aan gereedschap groeit. Tegelijk dreigt de tijd om te leren korter te worden. Met

gens kunnen ook ervaren chirurgen nog even een videoinstructie bekijken voorafgaand aan een operatie. Bijvoorbeeld bij te verwachten complicaties, zoals een ontsteking in de buik.

nen gebeuren.

Hij had het geluk dat hij in Leeuwarden werkte. Daar is LIMIS - Institute for Healthcare Innovations & Training in het MCL gevestigd. Leeuwarden liep in 2003 voorop met de

knoopsgatoperaties. Onder leiding van chirurg Jeroen Meijerink werd trainingscentrum LIMIS voor dit soort operaties opgericht.

LIMIS startte met het trainen van chirurgen in de Noordelijke regio.

Daarna kunnen die fragmenten ook worden ingezet op opleidingsinstituten. De gegevensbank met instructiefilmpjes over knoopsgatoperaties moet de komende jaren groeien.

schap groeit. Tegelijk dreigt de tijd om te leren korter te worden. Met deze video-instructies kan de chirurg straks per patiënt bepalen welke behandeling de beste is. Zelfs tijdens de operatie.